

เตือนภัยการเกษตร

ช่วงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ถึง ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕

1. มันเทศ

อากาศร้อน มีฝนตกและฝนตกหนักบางพื้นที่

ระยะเริ่มลงหัว - เก็บผลผลิต

• ดัชนีของมันเทศ

ตัวเต็มวัยทำลายทุกส่วนของพืช ในขณะที่

ตัวหนอนทำลายในหัวและเถา หัวมันเทศที่ถูกด้วงงวงทำลายจะมีลักษณะเป็นทางคดเคี้ยว มีสีเขียวและสีดำ แม้ถูกทำลายเพียงเล็กน้อยก็ไม่สามารถรับประทานได้ เพราะมีกลิ่นเหม็นและรสขม หัวมันเทศที่ถูกทำลายรุนแรงจะเน่าและมีกลิ่นเหม็น

การป้องกัน

1. หลีกเลี่ยงการปลูกมันเทศในแหล่งที่มีการระบาดของด้วงงวงมันเทศ
2. หลีกเลี่ยงการปลูกมันเทศซ้ำที่เดิม ควรปลูกหมุนเวียนโดยใช้พืชต่างตระกูลกับมันเทศ
3. เลือกใช้เถามันเทศที่สมบูรณ์แข็งแรงและปราศจากด้วงงวงมันเทศ และไม่นำเถามันเทศจากแหล่งที่มีการระบาดของด้วงงวงมันเทศมาปลูก
4. กำจัดวัชพืชที่เป็นตระกูลเดียวกันกับมันเทศบริเวณรอบ ๆ แปลงปลูกมันเทศออกให้หมด
5. รองกันหลุมก่อนปลูก ด้วยสารฆ่าแมลง เช่น พิโพรนิล 0.3% G อัตรา 2.8 กิโลกรัมต่อไร่ หรือ คาร์แทปไฮโดรคลอไรด์ 4% G อัตรา 2.8 กิโลกรัมต่อไร่ หรือ ไดโนทีฟูแรน 1% G อัตรา 2.8 กิโลกรัมต่อไร่ หรือ คาร์แทปไฮโดรคลอไรด์/ไอโซโพรคาร์บ 3%/3% GR อัตรา 2.8 กิโลกรัมต่อไร่ และโรยรอบ ๆ โคนต้นทุก 1 เดือน
6. ในสภาพมันสวน อายุ 4-6 เดือน ก่อนปลูกแช่เถามันเทศด้วยสารฆ่าแมลง ไทอะมีทอกแซม 25% WG อัตรา 2 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร นาน 5 นาทีเมื่อมันเทศอายุ 1 เดือน พ่นสารฆ่าแมลง เช่น อิมิดาโคลพริด 70% WG อัตรา 2 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ พิโพรนิล 5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร ที่โคนต้นและเถาด้วย อัตราน้ำ 160 ลิตรต่อไร่ ทุกสัปดาห์
7. ใช้กับดักฟีโรโมน จำนวน 4 กับดักต่อไร่ เมื่อมันเทศอายุประมาณ 1 เดือน
8. ใช้ไส้เดือนฝอยสไตเนอร์นีมา คาร์โปแคปซี(Steinernema carpocapsae) อัตรา 50 ล้านตัวต่อน้ำ 20 ลิตรต่อ 267 ตารางเมตร พ่นหรือราดลงดินในแปลงปลูกมันเทศ เมื่อมันเทศมีอายุได้ 60 วันหลังปลูก และ ใช้ติดต่อกันทุก 15-20 วัน รวม 3-4 ครั้ง

**** ควรพ่นไส้เดือนฝอยตอนเย็น (หลังเวลา 17.00 น.) ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงแสงอาทิตย์ ในกรณีที่มีอากาศแห้งแล้งควรพ่นน้ำให้ความชุ่มชื้นก่อน

2. พริก

ระยะการเจริญเติบโต - เก็บเกี่ยวผลผลิต

- โรชาวพริก

ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบอ่อน ยอด และดอก ทำให้ใบและยอดหงิกงอ ขอบใบม้วนงอลงด้านล่าง ใบมีลักษณะเรียวแหลม ก้านใบยาว เปราะหักง่าย อาการขั้นรุนแรงส่วน ยอดจะแตกเป็นฝอย ถ้าทำลายดอก กลีบดอกจะบิดแคะแกระ็น ชะงักการเกิดดอก หากระบาดรุนแรง ต้นพริกจะแคะแกระ็น

ไม่เจริญเติบโต มักพบระบาดในช่วงที่มีอากาศชื้น โดยเฉพาะในช่วงฤดูฝน

การป้องกัน

1. สุ่มสำรวจพริกทุกสัปดาห์ หากพบอาการใบหงิกม้วนงอลงที่เกิดจากการทำลายของ โรชาวพริก ให้ทำการป้องกันกำจัด

2. เมื่อพบการระบาดใช้สารฆ่าแมลง-ไร ที่มีประสิทธิภาพ เช่น อะมิทราซ 20% EC อัตรา 40-60 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 10-20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไพริดาเบน 20% WP อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ สไปโรมีซิเฟน 24% SC อัตรา 8 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อีมาเมกตินเบนโซเอต 1.92% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ กำมะถัน 80% WP อัตรา 60-80 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นตรงบริเวณจุดที่เกิดการระบาด และบริเวณ ใกล้เคียง โดยพ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 5 วัน และพ่นซ้ำเมื่อพบการระบาด

- แมลงวันทองพริก

ตัวเต็มวัยวางไข่ในระยะผลพริกใกล้เปลี่ยนสีไปจนกระทั่งผลสุก หนอนกัดกินชอนไชอยู่ ภายในผลพริก ทำให้ผลพริกเน่า ร่วงหล่น เมื่อหนอนโตเต็มที่จะเจาะออกมาเข้าดักแด้ในดิน

การป้องกัน

1. ทำความสะอาดแปลงปลูก เก็บผลพริกที่ร่วงหล่นนำออกไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดแหล่งเพาะพันธุ์ของแมลงวันทองพริก

2. ใช้ปิโตรเลียมสเปรย์ออยล์ 83.9% EC อัตรา 60 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร เมื่อพบการระบาด โดยเน้นพ่นที่ผลพริกทุก 5 – 7 วัน ในกรณีพื้นที่ที่พบการระบาดเป็นประจำ พ่นครั้งแรกเมื่อพริกเริ่มติดผล หยุดพ่นก่อนเก็บเกี่ยวผลผลิต 5-7 วัน

3. ใช้วิธีผสมผสาน โดยการใช้เหยื่อพิษโปรตีน[มาลาไทออน 83% EC + ยีสต์โปรตีนไฮโดไลเซต อัตรา 10 มิลลิลิตร + 200 มิลลิลิตรต่อน้ำ 5 ลิตร] ร่วมกับการใช้ปิโตรเลียมสเปรย์ออยล์ 83.9% EC อัตรา 60 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร เริ่มพ่นเมื่อพริกติดผล

3.1 ใช้เหยื่อพิษโปรตีนในรูปแบบกับดักติดตั้งรอบแปลงปลูก ที่ระยะห่างระหว่างกับดักทุก 10 เมตร ทำการเปลี่ยนเหยื่อพิษโปรตีนใหม่ทุกสัปดาห์ ร่วมกับการใช้ปิโตรเลียมสเปรย์ออยล์ทุกสัปดาห์

3.2 พ่นเหยื่อพิษโปรตีนเป็นจุดรอบแปลงต้นละจุด แต่ละจุดห่างกัน 5 เมตร ร่วมกับการใช้ปิโตรเลียมสเปรย์ออยล์ พ่นทุกสัปดาห์

4. ใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพ เช่น มาลาไทออน 83% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

- โรคแอนแทรคโนส หรือโรคกุ้งแห้ง (เชื้อรา *Colletotrichum gloeosporioides*, *Colletotrichum capsici*)

โรคนี้นักพบบนผลพริกที่เริ่มสุก หรือก่อนที่ผลพริกจะเปลี่ยนสี อาการเริ่มแรกเป็นจุดหรือแผลข้ำยบุบตัวเล็กน้อย ต่อมาแผลขยายใหญ่ลักษณะเป็นวงรีหรือวงกลม บริเวณแผลพบส่วนของเชื้อราเป็นตุ่มสีดำขนาดเล็กเรียงเป็นวงซ้อนกัน ในสภาพที่อากาศชื้นจะเห็นเมือกเยิ้มสีส้มอ่อน ซึ่งเป็นกลุ่มสปอร์ของเชื้อราสาเหตุโรค ถ้าอาการรุนแรงจะทำให้ผลเน่า ผลพริกที่เป็นโรคนี้อาจงอ บิดเบี้ยวลักษณะคล้ายกุ้งแห้ง และร่วงก่อนเก็บเกี่ยว

การป้องกัน

1. เลือกซื้อเมล็ดพันธุ์หรือต้นกล้าจากแหล่งที่ปราศจากโรค หรือถ้าเก็บเมล็ดพันธุ์เอง ต้องเลือกจากผลพริกที่ไม่เป็นโรค
2. ควรแช่เมล็ดพันธุ์ในน้ำอุ่นประมาณ 50 องศาเซลเซียส นาน 20-25 นาที ก่อนเพาะ
3. จัดระยะปลูกพริกให้เหมาะสม ไม่ปลูกชิดกันเกินไป และกำจัดวัชพืชในแปลงปลูก เพื่อไม่ให้แปลงปลูกมีความชื้นสูง ซึ่งเป็นสภาพที่เหมาะสมต่อการเกิดโรค
4. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบผลพริกเป็นโรค เก็บนำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค
5. หากพบว่าเริ่มมีอาการระบาดของโรค พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น อะซอกซีสโตรบิน 25% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 40-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โพรคลอราซ 50% WP อัตรา 20-30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 5-7 วัน
6. ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรครุนแรงควรปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน เพื่อตัดวงจรของโรค

3. ขิง

ทุกระยะการเจริญเติบโต

- โรคเหี่ยวหรือเหง้าเน่า (เชื้อแบคทีเรีย *Ralstonia solanacearum*)

อาการเริ่มแรก ใบแสดงอาการม้วนห่อ สีของใบซีดต่อมาเปลี่ยนเป็นสีเหลืองและแห้ง บริเวณโคนต้นมีอาการฉ่ำน้ำ ลำต้นเน่าหลุดออกจากเหง้าได้ง่ายและหักพับ แต่ไม่มีกลิ่นเหม็น หากตรวจดูที่ลำต้นจะพบส่วนของท่อลำเลียงน้ำและอาหารมีสีน้ำตาลเข้ม เมื่อนำต้นมาตัดตามขวางแช่ในน้ำสะอาด ประมาณ 5-10 นาที จะเห็นของเหลวสีขาวคล้ายน้ำนมไหลออกมา

การป้องกัน

1. ควรเลือกพื้นที่ปลูกที่ไม่เคยมีการระบาดของโรคนี้นมาก่อน และมีการระบายน้ำที่ดี
2. ไถพรวนดินให้ลึกเกินกว่า 20 เซนติเมตร จากผิวดินและตากดินไว้นานกว่า 2 สัปดาห์ จะช่วยลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรคในดินลงได้มาก

3. พื้นที่ที่เคยมีการระบาดของโรค สามารถฆ่าเชื้อโรคในดิน โดยใช้ยูเรียผสมปูนขาว อัตรา 80 : 800 กิโลกรัมต่อไร่ หว่านลงในแปลงหลังไถพรวนดินครั้งแรก จากนั้นไถกลบและรดน้ำให้ดินมีความชื้น ทิ้งไว้ 3-4 สัปดาห์ จึงเริ่มปลูกพืช

4. ใช้หัวพันธุ์ปลอดโรค

5. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบต้นที่แสดงอาการของโรค ให้ขุดต้นที่เป็นโรค นำไปทำลายนอกแปลงปลูกทันที และโรยปูนขาวบริเวณหลุมที่ขุด เพื่อป้องกันการระบาดของโรค

6. ในแปลงที่มีการระบาดของโรค หลังเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว นำส่วนต่าง ๆ ของพืชที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลงปลูก

7. ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรค ไม่ควรปลูกพืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค เช่น พืชตระกูลขิง พืชตระกูลมะเขือ มันฝรั่ง พริก และถั่วลันเตา ให้สลับปลูกพืชชนิดอื่นที่ไม่ใช่พืชอาศัย เช่น ข้าว ข้าวโพด และมันสำปะหลัง เพื่อตัดวงจรของโรค

4. อะโวคาโด

ทุกระยะการเจริญเติบโต

• โรคจุดดำ หรือ โรคแอนแทรคโนส (เชื้อรา *Colletotrichum gloeosporioides*)

อาการที่ใบ พบจุดแผลสีน้ำตาลเข้ม หากอาการรุนแรงแผลจะขยายตัวอย่างรวดเร็ว ใบจะแห้งและร่วงอาการที่ก้านใบ กิ่ง และก้านช่อดอก พบแผลจุดหรือขีดสีม่วง ถ้าอาการรุนแรงแผลจะขยายลุกลามทำให้ก้านใบและกิ่งแห้ง หากเกิดที่ก้านช่อดอกจะทำให้ช่อดอกเหี่ยวแห้ง หลุดร่วงก่อนติดผล

อาการที่ผล ผลอ่อนพบจุดแผลสีน้ำตาลถึงดำ หากอาการรุนแรงผลจะหลุดร่วงก่อนกำหนด อาการบนผลแก่ มักพบในระยะใกล้เก็บเกี่ยวและหลังเก็บเกี่ยว พบแผลจุดสีน้ำตาลถึงดำรูปร่างกลม ต่อมาแผลขยายลุกลามเป็นแผลยุบตัวในเนื้อผล ทำให้ผลเน่า บางครั้งพบเมือกสีส้มซึ่งเป็นส่วนขยายพันธุ์ของเชื้อราสาเหตุโรคที่บริเวณแผล

การป้องกัน

1. กำจัดวัชพืชรอบโคนต้นเพื่อลดความชื้นสะสม
2. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบอาการของโรค ตัดแต่งและเก็บส่วนที่เป็นโรค นำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค
3. หากพบเริ่มมีการระบาดของโรค พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น อะซอกซีสโตรบิน 25% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โพรคลอราซ 45% EC อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน
4. หลังจากเก็บผลผลิตแล้ว ตัดแต่งกิ่งที่เป็นโรค กิ่งแห้ง และขั้วผลที่ติดอยู่บนต้น นำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดการสะสมของเชื้อสาเหตุโรค

